

»Jest verjem v Boga, tega Očeta . . .«, je molila družina in jo preglušila. Takrat pa sta na dvorišču zatulila psa. Molečim je ginila beseda. Le vikar je karajoče dvigal glas:

»... in ne vpelji nas v skušnjava, temveč reši nas vsega hudega.« V veži so jeknile cokle. Vrata so se odprla. Mrki in nemi gospodarjev brat in hlevar je pomignil Krivecu. Ta je vstal in šel ven.

»... temveč reši nas . . .«, je karal razmišljenost v molitvi vikar z rastočim in jeznim glasom. »Ali bomo molili ali ne? Maranata!«

Takrat se je vrnil gospodar in dejal strašno resno:

»Gospod, častiti, stopite z menoj!«

»V bodilj?« je zahropel vikar, a vstal in šel. Za njim je šla gospodarjeva žena. Deklico je pridržal pisar:

»Tončka! Kaj ga ne bi poznala! Tiste Carlijeve sin je —«

»O Jezus, pa njegov prstan —,« se je zavedla deklica skrbeče, a ni dogovorila. Klici in šumi so udarili od zunaj v izbo. Vrata so se sunkoma odprla, v izbo je omahnil fra Bartolomeo, držeč se z obema rokama za glavo, kličeč ves iz sebe, zmedeno, jezno, vihravo:

»Jaz ne! Jaz ga nisem gnal v zanko. Maranata! Križani se je snel s križa, kamen, ki so ga zavrgli zidarji, in je padel in strl. Maranata! Odprli bi mu bili na pot, ker je hotel. Jezus Kristus! Dajte vina! Pil bom, da ne znorim. Prekleti duh! Kamen, ki je padel nanj, ga je strl! Vina! Maranata!«

Omahnil je za mizo, našel posodo z vinom in pil. Potem je iskal zmedeno predse, se nekako domislil, položil glavo v dlani, mižal in navajal enkrat, dvakrat, vedno isto, še v tretje, vedno bolj zmedeno:

»Pazite, čujte in molite! Zakaj ne veste, kdaj pride čas. Ne veste! Maranata! Bo, kakor pri človeku, nesrečni sin pogubljenja, ki je zapustil svoj dom in šel na pot, da se spolni Pismo, potem ko je svojim služabnikom izročil oblast, ne vpelji nas v skušnjava, vsakemu lastno opravilo in jaz že nisem tega greha kriv, in je vratarju naročil, ne greha ne smrti, naj čuje, gre in se obesi, žival, maranata. Čujte in molite! Zakaj ne veste, ne jaz ne

nobeden, ne dneva ne ure, kdaj pride, prekleti plašč, z ognjem podšit, ali zvečer ali opolnoči ali ob petelinjem petju ali zjutraj, maranata . . .«

In še kakor za odrok je blaznil in gnal mrtvo:

»An vespere an intempesto an gallicinio an diluculo . . .«

Naglušna Krivčeva mati se je zdramila obenj v žalostno pesem z veselim upanjem:

»Pred njim je kri, za njim je kri, češčena si, Marija ti!«

Otrok v zibeli se je prebudil in zajokal. Prišla je mati in čula nagonsko njegov jok. Sklonila se je v zibel in zajokala:

»Otrok! Saj si vročičen! Ali ti je urekel? Satan nesrečni! Urekel?«

»Vsem nam je urekel za vso dolgo noč, ex intempesto ad diluculum,« je šlo tedaj tudi vikarju na jok in je pil obupno.

Mlada dva pa sta se stisnila tesneje drug k drugemu in deklica je imela vse oči polne solzá. Pisar Peter jo je tolažil:

»Tončka! Saj je prav, da se ti smili. Pa ta prstan . . . Tončka! V srečo nama bo, v srečo . . .«

Zunaj je gluho snežilo in bilo je sredi tišine skoraj v tolažbo, da sta se psa trgala na verigah in tulila v noč . . .

BALADA O BELIH LAKTEH.

IVAN ROBIDA.

Grof Višnjegorski tako govori:

»Če bi ne bilo dvoje oči,
ki iz njih ljubezen bridka ihti,
pa bi na srečo še upati smel,
tebe bi ljubil, za ženo te vzela.«

Grajska se mojskra posmehne trpko,
z ramo skomizne in pravi tako:

»Mar bi Vam bilo tistih oči,
ki iz njih ljubezen bridka ihti,
davno že vtonil bi nanjo spomin,
če bi zares iz sreča globin
nova, mogočna ljubezen kali
bila pognala, — kot pravite Vi.«

»Pravim in svojo besedo vzdržim —
ali vprašujem se, kaj naj storim?«

»Ni to navada pri nas, da za svet
prašat možje bi hodili deklet;
Vi lepi gospod, Vi zlahtni gospod,
sami izbrati si morate pot.

Dvakrat po dvoje Vas gleda oči:
ene bridke ljubezni ihte,
druge kot volčje črešnje žare —
zda j pa naj voli Vaše srce!«

V tišini tesnobni umira dan —
iz mraka se glas izhrope teman:
»Če zavržem te, ki me bičajo,
me druge potem še zveličajo...?«

Še tisto noč, prav tisto noč,
ko one se izihtele bi,
pa druge Vam vzžarele bi...«

Tedaj je stegnila svoje bele lakti,
krog vratu mu ovila svoje bele lakti —
in zatonile pred njim so ihteče oči.

In še tisto uro, prav tedaj
so se tiste revne ihteče oči
izsolzile na vekomaj...

MUKA GOSPÉ VERE.

FRANCE BEVK.

32.

Ko je stopil Krševan na ulico, je bilo že pozno. Obločnice so ugasnile, gorele so redke plinove svetiljke. Kavarnarje so šumele, kinogledališča so bila razsvetljena.

Krševan ni vedel, kam gre. Šel je, da nekaj pozabi, da se raztrese, da izgine, da napravi karkoli, kar ga ne bo več spominjalo na preteklost.

Vso pot v neznanu ga je trgala misel na ženo, mržnja do nje, vso grozno čudo vnanjih dogodkov, ki so ga spravili v napetost, iz katere ni našel poti.

Na vogalu samotne ulice je stala deklica. Videti je bila mladostna. Pogledal jo je od blizu in spoznal, da je šminka nespretno zbrisala njenih osemindvajset let.

Kdo ve, kaj je izražal njegov pogled, da ga je deklica ogovorila. V hipnem razburjenju in sramu, ki ga je obšel za trenutek, ji ni odgovoril ničesar, vendar mu je korak zastal.

Tenkovidnost ženske, ki ima mnogo opravka s strastjo moškega in pozna vse njegove slabe strani, ni prezrla tega. Vedela je, kaj pomeni ta sram. Stopila je do njega, prijela ga je pod roko in šla z njim po ulici.

To se je zgodilo s tisto spretnostjo lovače, da Krševan niti pomisliti ni utegnil. Nihče tega ni opazil. Če bi se zdajci ustavil in jo zapodil od sebe, bi pogledalo pol ulice nanj.

Prehodila sta nekaj ulic; nasproti so jima zasijale luči velike kavarnarje, ki je šumela polna ljudi. In tuja ženska, ki se je vedla, kakor da je že deset let nerazdružno zvezana z njegovo usodo, se je ozrla z nasmehom nanj in ga je vprašala:

»Ali si žejen?«

Bil je žejen, dasi ni vedel, zakaj. Njegove ustnice so se lepile. Težko je požrl slino, v grlu ga je zbolelo. Ženski je prikipal, vendar ni razumel migljaja.

Ta ga je peljala do vogala, kjer je bila pred platnom še prazna miza.

»Sediva,« je dejala in kot da nič ni, mu je ponudila stolico in se mu posmejala z blaziranim smehom. Godba na lok je ob vhodu v kavarno igrala divjo melodijo, ljudje so stali v gruclah na cesti in poslušali.

Krševan je sedel, ženska se je naslonila z ramenom k njemu. Šele zdaj se je zavedel. Z javno žensko je sedel pred kavarno in niti pomislil ni na to. Ljudje hodijo po cesti in se ozirajo nanj; zdelo se mu je, da je vsak drugi človek nategnil obraz v dolžino in požrl misel vase: Krševan — pa s to žensko! Saj potem ni čudno!

Kaj ni čudno? Kaj pa se je zgodilo? Ženo je davil, da bi udušil tisto neznanu, kar sika iz nje. Do te ženske tu mu ni nič, zapodi jo proč, ako se mu poljubi.

Vendar bi je ne bil zapodil. Ni imel poguma. In ko ga je gledala z nesramnim pogledom in trčila z njim, se mu je gabilo njeno vedenje in še pogleda se ni upal umakniti.

»Hilda mi je ime,« je dejala. »Počemu si ti tako tih, ali naj jaz zabavam tebe?«

Krševan pa je mislil: Zakaj sem sedel s teboj? Kaj hočeš od mene? Kaj je nama skupnega, da sediva pri isti mizi pa beseda ne more z jezika, niti prijazna, niti sovražna?

»Mhm!« je dejal in gledal na njene blede, uvele roke; na sredinecu je blestel prstan z mnogimi kameni.

Hilda je ujela njegov pogled, pokazala prstan bliže k luči: